

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY p.w. ŚW. TRÓJCY

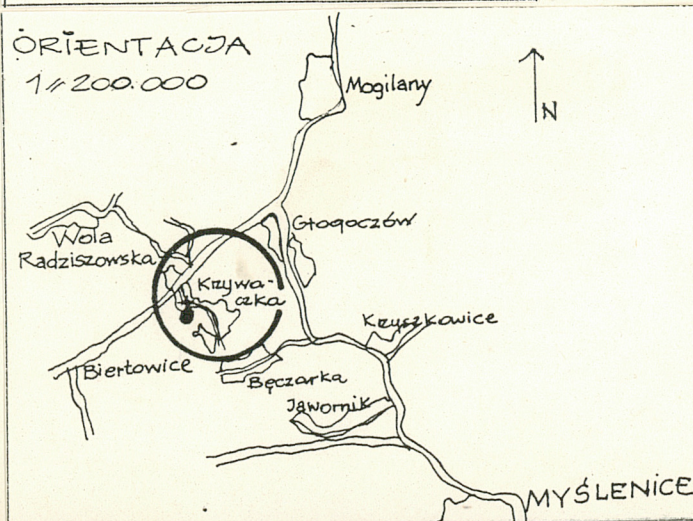
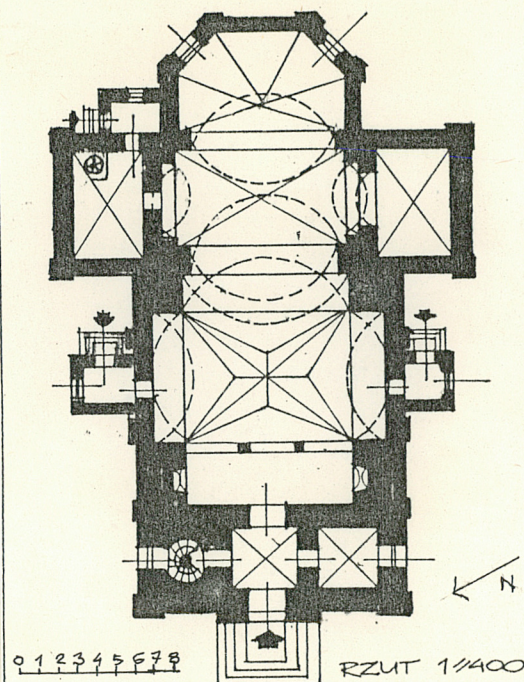
2. Czas powstania

1911-1924

3. Miejscowość

K R Z Y W A C Z K A

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres Parf.rzym.-kat.

32-442 Krzywaczka 107

gm. Sułkowice, woj. krakowskie

5. Przynależność administracyjna

województwo krakowskie

gmina Sułkowice
pow. myślenice

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1. VI. 1975 r.

województwo krakowskie

powiat Myślenice

8. Właściciel i jego adres

Paraf.rzym.-kat.

32-442 Krzywaczka 107

gm. Sułkowice

woj. krakowskie

9. Użytkownik i jego adres

Paraf. rzym.-kat.

Krzywaczka

10. Rejestr zabytków

A-578

Nr 07-IV 37/87 data 29.12.1987

autor zdjęć J. Racka

data wykonania 1990

miejsce przechowywania negatywów u autora

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Pierwszy kościół p.w.św.Wojciecha wzmiankowany w l.1325-7 i w r.1452. Parafia założona pp.w w.XV; od r. 1601 zachowany spis proboszczów i księgi metrykalne. Drugi kościół w innym miejscu, p.w.św.Trójcy, drewniany zbudowany w r.1785, konsekrowany w r.1788. W r.1909 utworzony komitet budowy nowego kościoła. Obecny kościół wzniesiony w l.1911-24 wg planów koncesjonowanego technika budowlanego Stefana Müllera, na miejscu rozebranego w r.1911 kościoła drewnianego. Konsekrowany w r.1924. Z wcześniejszych kościołów zachowane i przeniesione do obecnego kościoła m.in.: gotycka Madonna z Dzieciątkiem z w.XV, posążek św.Anna Sano-trzeć, gotycki z pocz.w.XVI (na plebanii), dwa krucyfiksy; procesyjny, późnogotycki i barokowy, dwa ołtarze boczne o formach późnobarokowych, Zwieńczenie z ołtarza z Bogiem Ojcem w obłokach, późnobarokowe (złożone w klatce schodowej), fragment z ołtarza wczesnobarokowy (złożony w kruchcie), chrzcielnica kamienna z w.XVII, baldachim rokokowy oraz obrazy.

Kościół zbudowany w nawiązaniu do form historycznych.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach wnętrze wyposażenie, instalacje)

Kościół usytuowany w pn. części wsi. Położony w kotlinie po str.wsch. lokalnej drogi. Otoczony starodrzewiem. Teren kościelny wydzielony ogrodzeniem z przęsłami utworzonymi z metalowych prętów, rozpiętych na betonowej podmurówce i murychanych słupkach.

Orientowany. Z jedną wieżą w fasadzie. Jednonawowy. Z prezbiterium zamkniętym trójbocznie. Z transeptem, w którego pd. ramieniu założona kaplica św. Teresy, z pn.-dwukondygnacyjnym z zakrystią u dołu i emporą w górnej kondygnacji. Z parą krucht bocznych.

Murowany z cegły, na podmurówce z ciosów kamiennych. Nietynkowany. Z artykulacją pionową wyprowadzoną w cegle. Z detalem architektonicznych wyk. w kamieniu oraz częściowo w narzucie. Dachy o konstrukcji drewnianej i podokienniki kryte dachówką ceramiczną. Hełm wieży i sygnaturka obite blachą miedzianą. Wnętrza tynkowane, polichromowane. Sklepienia ceglane krzyżowe, krzyżowo-żebrowe, kolebkowe oraz stropy. Posadzki z dwubarwnych płyt cementowych. Schody na wieże i chór muzyczny drewniane, kręcone, wsparte na słupie; z zakrystii na emporę żeliwne, kręcone, wsparte na słupie z ażurową, secesyjną balustradą. W oknach witraże łączone ołowiem oraz zewnętrzne przeszklenia w metalowych ramach konstrukcyjnych, wielokwaterowe, krosnowe. Stolarka drzwiowa jedno- i dwuskrzydłowa, o konstrukcji ramowo-płycinowej.

Wzniesiony na rzucie łacińskiego krzyża. Nawa prostokątna w rzucie, dwuprzęsłowa. Przęsło wsch. obszerne, nakryte sklepieniem gwieździstym, otwarte do transeptu potężną arkadą, poszerzone po bokach przez parę arkad przysściennych. Przęsło zach. nawy płytkie, przesklepione kolebkowo, mieści chór muzyczny. Transept o trzech wyraźnie rozdzielonych przęsłach. Środkowe o podobnej szerokości jak nawa, prostokątne. Przęsła boczne węższe, prostokątne, wysunięte poza obręb nawy i prezbiterium. Wszystkie nakryte sklepieniami krzyżowo-żebrowymi. Środkowe ograniczone arkadami; z pn. otwartą do empory założonej nad zakrystią przesklepioną krzyżowo. Prezbiterium płytkie, zamknięte od wsch. trójbocznie, nakryte sklepieniem żebrowym, wielopolowym. Na osi nawy od zach. założona wieża kwadratowa w rzucie, z kruchtą w przyziemiu nakrytą sklepieniem krzyżowym. W kruchcie główne wejście do kościoła oraz do klatki schodowej po str. pn. i dwukondygnacyjnego skarbcza po str. pd. ze sklepieniami krzyżowymi. Kościół dostępny ponadto przez dwie kruchty boczne o rzutach zbliżonych do kwadratu, nakryte stropami oraz zakrystią z wejściem od wsch. poprzedzoną małą kruchtą.

W bryle kościoła nawa, transept i prezbiterium o tej samej wysokości ukształtowane w formie przestrzennego krzyża, nakryte zespolonymi dachami siodłowo-namiotowymi. Trzon wieży wyodrębniony w górnej kondygnacji fasady, nakryty stożkowym hełmem. Na skrzyżowaniu kalenic dachów usytuowana wieloboczna sygnaturka, z ażurową galeryjką, zwieńczona hełmem o analogicznej formie jak wieża. Kruchty boczne niskie, nakryte dachami o trzech połaciach.

Fasada jednowieżowa, z wieżą wyodrębnioną w górnej kondygnacji. Dolna kondy-

<p>14. Kubatura</p> <p>2720 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>272 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>1962 - wyk.prac konserwatorskich przy gotyckiej Madonnie z Dzieciątkiem, M.Swierczewski, PKZ Kraków - dokument. PKZ</p> <p>- wyk.prac konserwatorskich przy gotyckim posątku św.Anna Samotrzeć, M.Swierczewski, PKZ Kraków - dokumentacja PKZ</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Blacha na hełmie wieży i sygnaturce miejscami uszkodzona, popękana. Rynny częściowo powyrywane, pocięte, uszkodzone. Dachówka w podokiennikach zdekompletowana, popękana, poubijana. Cokoł kościoła miejscami zalewany przez wodę opadową z powodu uszkodzonych rynien. Malatura we wnętrzu zabrudzona, poprzecierana. Instalacje radioelektryczne przeprowadzone prowizorycznie m.in. umocowane do ościeżnicy w wejściu do zakrystii. W/w stolarka drzwiowa zaatakowana przez drewnojady, z mechanicznymi ubytkami. Zwieńczenie z ołtarza z Bogiem Ojcem w obłokach niewłaściwie przechowywane w klatce schodowej, zniszczone, zabrudzone, warstwy malarskie zdestruktowane. Fragment ołtarza złożony w kruchcie bez stałego przeznaczenia i zabezpieczenia, zniszczony. Kamień na chrzcielnica wielokrotnie przemalowana farbami olejnymi.</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyreperować pokrycie hełmu i sygnaturki, naprawić rynny, uzupełnić dachówki w podokinnikach, - w trybie pilnym zabezpieczyć zwieńczenie z ołtarza z Bogiem Ojcem w obłokach, poddać konserwacji, po czym umieścić we wnętrzu kościoła, np. w emporze, - uporządkować instalacje radioelektryczne, - przeprowadzić renowację stolarki drzwiowej, - przeprowadzić prace konserwatorskie przy kamiennej chrzcielnicy, zabezpieczyć przed zniszczeniem fragmenty ołtarza złożone w kruchcie bocznej. - w dalszej kolejności odnowić ołtarze i malaturę we wnętrzu. 			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Kronika z okresu budowy kościoła, rękpis. Urząd Paraf.
w Krzywaczce

22. Bibliografia

- Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów
słowiańskich, pod red. B. Chlebowskiego, Wł. Walewskiego,
1883, t. IV, s. 799
- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, woj. krakowskie, pod red.
J. Szablowskiego, 1953, s. 271
- Spis dokumentacji konserwatorskich zabytków ruchomych,
Cz. I dla zabytków znajdujących się poza muzeami, Seria B,
t. XXXIX A-N, s. 230, poz. 591
- T. Chrzanowski, M. Kornecki, Sztuka Ziemi Krakowskiej,
Kraków 1982, s. 117

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Irena Konopka
rys. Maria Filipowicz

.....
imię i nazwisko

VIII-IX 1990

data

26. Sprawdził

.....
imię i nazwisko

data

27. Załączniki

wkładka nr 1

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
K R Z Y W A C Z K A	KOŚCIOŁ PARAF.p.w.SW.TROJCY	c.d. opis.-poz.13; c.d.rys.-poz.11 /odwrocie/

13. gmacz.fasady opięta w narożnikach lizenami, zwieńczona płaskim fryzem i profilowanym gzymsem. Trzon wieży z lizenami w narożnikach, zwieńczony trójkątnymi szczytami. Czoło wieży związane z fasadą spływami przysłaniającymi szczyt dachu, zakończonymi parą niewysokich postumentów. W dolnej kondygnacji fasady prostokątne wejście ujęte w parę rozsuniętych boniowanych, szerokich lizen-filarów przysściennych, podtrzymujących gzyms załamany nad nimi. Na uskokach gzymsu ustawiane niskie boniowane postumenty ozdobione kulami. Między nimi trójkątne zwieńczenie z krzyżem na szczycie i uskokowym fryzem. W polu tympanonu półkolistе okno w profilowanej opasce. W wejściu brama dwuskrzydłowa, sześciopłycinowa, z dolnymi i górnymi płycinami utworzonymi z klepek, z rautami w płycinach środkowych. W czołe wieży prostokątne okno zamknięte półkoliście w profilowanej opasce. Nad nim oraz w trzech pozostałych elewacjach wieży okrągłe okna w profilowanych obramieniach. Trójkątny szczyt- z półokrągłym oknem- ozdobiony uskokowym fryzem.

Wszystkie elewacje kościoła o artykulacji lizenowej, zwieńczone przeprowadzonym w sposób ciągły płaskim fryzem i profilowanym gzymsem. Okna w poszczególnych elewacjach o zróżnicowanych wielkościach, wszystkie prostokątne zamknięte półkoliście, w profilowanych obramieniach. Elewacje boczne nawy przedłużone od zach. pn. przez klatkę schodową, pd. przez skarbiec. Podzielone na cztery pola. W zach. polu elewacji pn. i pd. po dwa okna ułożone jedno nad drugim. W polu trzecim -nieco szerszym- po jednym dużym oknie. Dolne partie tych pól przysłonięte przez kruchty. W elewacjach pn. i pd. transeptu- z lizenami w narożnikach- po jednym oknie; w pn. ramieniu w elewacji zach. dodatkowe okno założone niżej, oświetlające zakrytą. W trójbocznej elewacji wsch. prezbiterium -opiętej lizenami załamanymi zgodnie z układem murów- dwa okna w skrajnych polach. Kruchty boczne zwieńczone profilowanymi gzymśami, z oknami odpowiednio w elewacjach pn. i pd. oraz wejściami w elewacjach wsch. W nich drzwi jednoskrzydłowe, płycinowe.

Wnętrze. Wszystkie otwory okienne od str. wewnątrz rozglifione. Dwa okna w nawie, okno w kaplicy i emporze podzielone przez rodzaj maswerków złożonych z płaskich listew ukształtowanych w trzy arkady i trzy rozety o formie płaskich obręczy. W oknach w prezbiterium podział powtórzony w ramach konstrukcyjnych witraży. Chór muzyczny w zach. przeszle nawy rozpięty na trzech arkadach wspartych na parze graniastych słupów. W wejściu do zakrystii drewniana ościeżnica z profilowanym czołem zwieńczona segmentowym tympanonem z dekoracją roślinną. W nim drzwi jednoskrzydłowe o trzech płycinach utworzonych z klepek o zróżnicowanym układzie. Identyczne drzwi w otworze z zakrystii do niewielkiej kruchty.

Ołtarz główny i ołtarz w kaplicy, drewniane, neogotyckie. Dwa ołtarze boczne o zapóźnionych formach barokowych, drewniane, mal. ze złoceniami; w pd. Madonna z Dzieciątkiem, drewniana, polichromowana ze złoceniami, gotycka z w. XV. Ponadto w kościele dwa krucyfiksy; procesyjny późnogotycki i barokowy; kamienna chrzcielnica mocno przemałowana farbami olejnymi, barokowa z w. XVII; rokokowy baldachim ze złoceniami, z w. XVIII; obraz z w. XVIII oraz zwieńczenie z ołtarza z Bogiem Ojcem w obłokach, barokowe, drewniane, pierwotnie polichromowane - złożone na schodach w klatce schodowej na wieżę.

Irena Konopka VIII - IX 1990

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: u autora

verte

Wzór ODZ 1978 r.

